

ӘЛ-ФАРАБИ АТЫНДАҒЫ ҚАЗАҚ ҰЛТТЫҚ УНИВЕРСИТЕТІ

БИОЛОГИЯДАН ИНКЛЮЗИВТІ БІЛІМ БЕРУ ЕРЕКШЕЛІКТЕРІ

БАБАШЕВ А.М., ҚАСЫБАЕВА Қ., АТАНБАЕВА Г.К. .

Зерттеудің өзектілігі : Қазіргі таңда оқушылардың білім деңгейін көтеру үшін жаңа технологияларды қолдану өзекті болып табылады.Әр бала жеке индивид және ақпаратты қабылдау деңгейі әр түрлі болып келеді. Сол себепті қабілеттерді ашудың ең тиімді жолы дараланған оқыту формалары мен әдістерін дұрыс таңдау.Биологиядан МШБ оқытудың ерекшеліктерін ашу

Зерттеу мақсаттары:

- бейімделу сабағын жобалау принциптерін және тікелей қатысу арқылы бейімделу сабағының элементтерін құру технологиясын анықтау ;
- арнайы білім беру қажеттіліктерінің мәртебесіне сәйкес келетін көп деңгейлі тапсырмаларды құру;
- күрделі операциялық әрекеттер мен теориялық материалдарды алгоритмдеу және көрнекілік пен ассоциация принципін қолдану (биология сабағының мысалында)

Ұсынылған зерттеудің ғылыми жаңалығы **инклюзивті білім беру ортасын құру** процесінде адаптивті биология сабағының элементтері мен принциптерінің авторлық дамуымен анықталады. Зерттеу нәтижелерінің маңыздылығы инклюзивті білім беру және даралау туралы түсініктерді кеңейту. Биология сабақтарының мысалында сабақ өткізудің адаптивті стратегияларының салаларын, практикалық деңгейде-практикалық сабақтарда жаңа материалды зерттеу кезінде сабақ элементтерін ойлап табу.

КІРІСПЕ

Қазіргі дамыған заманда оқушылардың ерекшеліктерін ескере отыра, олардың мүмкіндіктеріне сай жаңа оқыту формаларын табу болып табылады. Бұл жағдайда балалардың білім беру ортасына қосылуын қамтамасыз ету, оның қолжетімділігіне қол жеткізу және сапалы білім алуды қамтамасыз ету өте маңызды.

Зерттеудің әдіснамалық базасы

Зерттеудің әдіснамалық базасы авторлық инклюзия жағдайында мүмкіндігі шектеулі студенттер үшін дараланған білім беру ортасын құру идеяларынан құралады.

Мақалада адаптивті оқыту технологиясының тиімділігін көрсету мақсатында арнайы технология құрастырылған. Соныменқатар аталмыш технологияны дәстүрлі оқыту формасымен салыстырған.

Эксперимент Алматы қаласындағы "№ 178 Ұлттық гимназияның 5ші сыныптарының арасында өтілген. 1-сынып бақылау, 2-сынып сынып эксперименталды

Сабақтың тақырыбы : Биологияда қолданылатын үлкейту құралдары.

**Бейімделген сабақты жобалаудың кезеңдік
технологиясы**

Жалпы дидактикалық	Мазмұнды	Операциялық	Рефлексиялық
Сабақтың тақырыбын анықтау; тақырыптың сабақтастығы және перспективалар (не зерттелді бұрын қандай қиындықтар болды баланы зерттеу кезінде тақырыптар); сабақтың мақсаты және тағы басқа	Сабақта қалыптасқан жаңа ұғымдарды талдау; оқушының пәндік дағдыларын орнату	Өзектендіру кезеңі; мақсат қою кезеңі; операциялық кезең	Кері байланыс

Рис. 3. Этапы технологии адаптации одного из этапов урока

Тема урока
«Устройство микроскопа и приемы работы с ним»
Класс: 5
Тип урока: урок-практикум
Оборудование: карточки-символы, микроскопы
Линия УМК
В. В. Пасечника.
Биология,
5 класс

ЗЕРТТЕУ НЭТИЖЕСІ

№	1-й вариант	2-й вариант	Макс. балл (10 б.)	Критерии оценивания															
1	2	1	1	1-5 б. (менее 50%) - «2» 5,5-7 б. (51-70%) - «3» 7,5-9 б. (71-90%) - «4» 9,5-10 б. (91-100%) - «5» Количество полученных отметок в классах Начальный уровень (перед формирующим экспериментом)															
2	4	2	1																
3	3	1	1																
4	1	4	1																
5	3	2	1																
6	326415	21345	2																
7	А - окуляр; Б - тубус; В - объектив; Г - зеркало; Д - винт; Е - штатив; Ж - предметный столик		3	Конечный уровень (после формирующего эксперимента)															
				<table border="1"> <thead> <tr> <th>Оценка</th> <th>Контр. класс</th> <th>Эксп. класс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>2</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>4</td> <td>5</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>10</td> <td>14</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>9</td> <td>13</td> </tr> </tbody> </table>	Оценка	Контр. класс	Эксп. класс	5	2	3	4	4	5	3	10	14	2	9	13
Оценка	Контр. класс	Эксп. класс																	
5	2	3																	
4	4	5																	
3	10	14																	
2	9	13																	
				<table border="1"> <thead> <tr> <th>Оценка</th> <th>Контр. класс</th> <th>Эксп. класс</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>5</td> <td>4</td> <td>10</td> </tr> <tr> <td>4</td> <td>15</td> <td>15</td> </tr> <tr> <td>3</td> <td>14</td> <td>9</td> </tr> <tr> <td>2</td> <td>4</td> <td>1</td> </tr> </tbody> </table>	Оценка	Контр. класс	Эксп. класс	5	4	10	4	15	15	3	14	9	2	4	1
Оценка	Контр. класс	Эксп. класс																	
5	4	10																	
4	15	15																	
3	14	9																	
2	4	1																	
Наибольшее количество ошибок в контрольном классе приходится на вопросы № 6 и 7, которые требуют отработки практических навыков, таких как умение настраивать микроскоп, называть его части																			

ҚОРЫТЫНДЫ

Жоғарыда жасалған методологиялық, теориялық негізге сәйкес білім деңгейін көтеру үшін жекелендіру процесінен бөлек, оқушыларға бәсекеге қабілетті орта және ата-аналармен үнемі байланыста болу маңызды. Бұдан бөлек дамуында ерекшелігі бар тұлғаларға психологиялық, педагогикалық қолдау көрсету қажет. Білім берудегі индивидуализация баланың түрлі қажеттіліктерімен тығыз байланысты. Дегенмен, оқу процесін жекелендіру мұғалімнің дұрыс технологияларды қолданып білім бергенінде ғана тиімді болмақ